

СТАНОВИЩЕ

от инж. Петър Воденичаров – бивш зам.директор

при РДГ В. Търново

Относно: Отчет на тема: „Определяне на лесовъдско обосновани системи на издънкови дъбови гори, цели на управлението, начин на възобновяване и отглеждане в територията на Северноцентрално държавно предприятия“,

Изготвен от колектив в състав:

Ръководител: доц. Груд Попов, ИГ при БАН

доц. Д-р Маргарита Георгиева, ИГ при БАН

гл.ас.д-р Ивайло Марков, ИГ при БАН

гл.ас.д-р Йонко Додев, ИГ при БАН

Представеният отчет на тема „Определяне на лесовъдско обосновани системи на издънкови дъбови гори, цели на управлението, начин на възобновяване и отглеждане в територията на Северноцентрално държавно предприятие“ е в обем от 102 страници и е илюстриран с 38 фигури, 10 снимки и 3 таблици.

От отчета е видно, че научният колектив е извършил всеобхватни и задълбочени камерални и теренно-проучвателни работи, касаещи темата.

В началото на отчета са анализирани участието по площ и проблемите на издънковите дъбови гори в исторически план и понастоящем; общо за страната и конкретно за издънковите дъбови гори на територията на СЦДП.

Изтъква се, че в процеса на времето с редица нормативни документи се наложи издънковите дъбови гори за превръщане да се стопанисват като високостъблени дъбови гори, без да се отчитат съществените биологични различия между семенните и издънковите гори.

Кулминацията на прираста и семеносенето при издънковите гори настъпва много по-рано отколкото при семенните. Церовите издънкови гори (такива са по-голямата част от издънковите дъбови гори в територията на СЦДП) са разположени върху богати почви и се характеризират с плътен подлесен етаж, който изключително много пречи на възобновителните процеси. Всъщност подлесът е основният проблем за естествено семенно възобновяване на издънковите дъбови гори!

Сечите с удължен възобновителен период благоприятстват развитието на подлеса и възпрепятстват превръщането на издънковите гори в семенни. Реална е опасността тези гори да деградираат и да се превърнат в храсталачни съобщества.

Тази опасност се обосновава и от направените теренни проучвания на състоянието на кореновата система на зрелите дървета с издънков произход и развитието на наличния подраст.

Доказва се, че в резултат на ротациите неизбежното гниене по пъновете се пренася и в кореновата система. Загива характерният и изключително важен за дъбовете централен корен. Следователно израслите нови надземни части – издънките нямат нормалната за дъбовете коренова система и не могат да имат естественото развитие на семенните дървета и семенните дървостои като цяло.

За да оцелеят с напредването на възрастта издънковите дървета намаляват листната си маса като единични или групи дървета започват да съхнат. Намаляването на склопеността дава възможност за буйно развитие на подлесната растителност, която заглушава наличния подраст и възпрепятства появата на нов.

Задълбочени проучвания са направени на появата и развитието на дъбовия подраст. Поради екологичния стрес издънковите дървета започват да плодоносят ежегодно. Повсеместно се констатира наличие на едногодишен и двугодишен подраст. Подрастът е по-светлолюбив от подлеса и до третата-четвъртата година масово загива, подтиснат от подлесната растителност или торчкува.

Направените изследвания на надземната част и на кореновата система на подраст растящ при еднакви почвени условия, без засенчване и на торчкувалподраст доказват, че укрепнал подраст израства само при наличие на достатъчно осветление. За укрепването на подраста следва да се съди не само по надземната част, а и по развитието на кореновата система.

За да се постигне семенно възобновяване лесовъдската дейност трябва да се съобрази с биологията на подраста и изискванията за нормалното му развитие. Следователно през 3 години е необходимо да се намалява склопеността на основния дървостой и да се изсича подлеса!

В отчета се подчертава, че при издънковите гори процесите на растеж, кулминация и съзряване протичат много бързо. Затова в класическото лесовъдство класовете на възраст са определени през 5 години за издънковите гори и през 20 години за семенните. Тоест по развитието си 50 годишните издънкови гори би трябвало да сравняваме с 200 годишните семенни гори. От тази логика следва, че турнусите при издънковите гори трябва да са по-малки, а лесовъдските намеси по-чести.

В сега действащата нормативна уредба турнусите на издънковите гори са съществено по-малки, а същевременно периодите на лесовъдските намеси при възобновителните сечи са еднакви!

В отчета е направен анализ на досегашната производствена дейност по стопанисването на издънковите дъбови гори на територията на СЦДП. Посочени са както добри резултати по превръщането на издънковите гори в семенни, така и допусканите грешки.

Въз основа на използваната научна литература, анализираният местен опит, многото теренни проучвания и в изпълнение на Решенията на Националното съвещание на тема „Перспективи и насоки за стопанисване на издънковите дъбови гори“ (08-10.11.2016 г.) колективът е изготвил Проект на указания, с които се определят видовете сечи и други лесовъдски мероприятия необходими за стопанисване на издънковите дъбови гори в територията на

СЦДП „Габрово“. Предвижда се указанията да се отнасят за всички издънкови гори в териториалния обхват на СЦДП, независимо от тяхната собственост.

Указанията са добре структурирани и прилагането им в практиката бързо и осезаемо ще подобри резултатите от лесовъдските дейности по стопанисване на издънковите дъбови гори в териториалния обхват на СЦДП „Габрово“. Целесъобразно ще бъде в указанията да се направят някои изменения и допълнения, а именно:

По член 8

Текстът на чл. 8 да се видоизмени и добие следния вид:

„Чл.8. Краткосрочно постепенната сеч се провежда на малки площи с размер на отделното сечище до 2 ха и се препоръчва при насаждения с развита подлесна растителност и равномерно протичане на възобновителния процес по цялата площ“.

Да се добави нова алинея 9 към член 8 със следния текст:

„(9) При провеждане на фазите на краткосрочно-постепенната сеч се спазват следните изисквания:

1.площта от насаждението, в която не се провеждат сечи, е не по-малка от площта в която се провеждат;

2.сечта в площта от насаждението в която не са проведени сечи, започва, след като младият дървостой в съседните отсечени площи достигне средна височина от 2 м;

3.не се допуска сливане на сечища в съседни насаждения с обща площ по-голяма от 2 ха, когато попадат в един имот. За целта се спазват изискванията по т.2.“

По член 9

Алинеи 5 и 6 на член 9 да се видоизменят и добият следния текст:

„(5) При провеждане на осветителната фаза склопеността се намалява до 0.2

(6) Окончателната фаза се провежда не по-малко от 3 години след осветителната фаза при наличие на минимум 80% покритие на площта с укрепнал подраст“

По член 10

Към член 10 да се добави нова алинея 14 със следния текст:

„(14) Периодът между отделните лесовъдски намеси е не по-малък от 3 години“

По член 11

Член 11 да отпадне изцяло.

Изготвил:

/инж. П. Воденичаров/